

Instanța de fond: Judecătoria Chișinău (sediul Buiucani)
Judecătorul: P. Harmanic,
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău
Judecători: A. Minciuna, V. Sîrbu, V. Mihaila,

Î N C H E I E R E

13 iunie 2018

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului,

judecătorul

judecători

Dumitru Visternicean,

Iuliana Oprea,

Luiza Gafton,

examinând admisibilitatea recursului declarat de către Ministerul Justiției al Republicii Moldova,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Armanu Andrei împotriva Ministerului Justiției al Republicii Moldova, intervenienți accesorii Consiliul orașenesc Cahul, Primăria orașului Cahul și executorul judecătoresc Constantiniuc Valdislav cu privire la constatarea încălcării dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești și repararea prejudiciului moral, împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 17 ianuarie 2018,

C O N S T A T Ă :

La 17 iulie 2017, Armanu Andrei a depus cerere de chemare în judecată împotriva Ministerului Justiției al Republicii Moldova, intervenienți accesorii Consiliul orașenesc Cahul, Primăria orașului Cahul și executorul judecătoresc Constantiniuc Valdislav cu privire la constatarea încălcării dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești și repararea prejudiciului moral.

În motivarea acțiunii, Armanu Andrei a indicat că la data de 18 februarie 2009, Judecătoria Cahul a emis hotărârea nr. 3-20/09 cu privire la obligarea Primăriei or. Cahul să-l includă în rândul colaboratorilor Direcției Excepționale Cahul și să-l asigure împreună cu familia cu spațiu locativ în termen de 6 luni de la momentul când hotărârea va deveni definitivă.

Reclamantul menționează că, hotărârea Judecătorei Cahul din 18 februarie 2009 a devenit definitivă și irevocabilă la 11 martie 2009, iar la 03 iulie 2009 a fost intentată procedura de executare silită a documentului executoriu nr. 3-20 din 18 februarie 2009.

Reclamantul precizează că prin emiterea dispoziției Primăriei or. Cahul nr. 240 în baza căreia a fost inclus în rândul colaboratorilor Direcției Excepționale Cahul din 18 iunie 2008, unde și în prezent figurează în rând pentru îmbunătățirea condițiilor de trai sub nr. 1 - data luării la evidență – 18 iunie 2008 Hotărârea Judecătorei Cahul din 18 februarie 2009, a fost parțial executată la data de 22 iulie 2010.

Armanu Andrei afirmă că în cadrul procedurii de executare nr. 195/3/09 din 03 iulie 2009, executorul judecătoresc a întreprins toate măsurile posibile pentru executarea hotărârii judecătorești, dar acestea nu s-au soldat cu succes. Primăria or. Cahul referitor la executarea hotărârii Judecătorei Cahul din 18 februarie 2009, a eliberat la 13 decembrie 2011 răspuns executorului judecătoresc în care a menționat că nu dispune de spații locative.

Reclamantul indică că, în scopul executării hotărârii judecătorești a depistat un apartament liber, a acumulat documentele necesare și prin încheierea executorului judecătoresc din 15 iunie 2011 a fost aplicat sechestrul asupra apartamentului situat în or. XXXXXX, str. XXXXXX a, iar la 23 octombrie 2012 a fost aplicat sechestrul pe apartamentul nr. XXXXXX din str. XXXXXX, or. XXXXXXXX.

La 24 octombrie 2012 prin încheierea privind aplicarea măsurilor de asigurare s-a dispus și obligarea APL de nivelul întâi, Primăria or. Cahul să execute obligația privind asigurarea cu spațiul locativ a lui Armanu Andrei și familiei sale în cel mult 10 zile din data primirii încheierii.

Armanu Andrei susține că în prezent apartamentul nr. XXXXXX din or. XXXXXXXX, str. XXXXXX se află în folosința sa, însă Primăria or. Cahul refuză să elibereze în mod benevol documentele necesare. Totodată, primarul or. Cahul și Consiliul or. Cahul refuză nejustificat să-i elibereze decizia privind repartizarea apartamentului în cauză și ordinul de repartiție.

Reclamantul menționează că din motivul că debitorul refuză să execute actul judecătoresc, la 30 iunie 2014 s-a adresat în instanță cu cerere de chemare în judecată privind constatarea încălcării dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești nr. 3-20/09 din 18 februarie 2009 și prin hotărârea Judecătorei Buiucani, mun. Chișinău din 22 decembrie 2014 a fost admisă parțial acțiunea și constatăată perioada de neexecutare martie 2009 – decembrie 2014,

Ulterior la 10 noiembrie 2015 s-a adresat în instanță cu cerere de chemare în judecată privind constatarea încălcării dreptului la executarea în termen rezonabil a aceleiași hotărâri judecătorești în perioada decembrie 2014 – octombrie 2015, iar

prin Hotărârea Judecătorei Buiucani, mun. Chișinău din 12 ianuarie 2016 s-a hotărât încasarea sumei de 2000 lei cu titlu de prejudiciul moral pentru neexecutarea hotărârii judecătorești în perioada decembrie 2014-octombrie 2015.

La 24 ianuarie 2017 Judecătoria Chișinău (sediul Buiucani) a mai încasat în beneficiul său suma de 2000 lei cu titlu de prejudiciul moral pentru neexecutarea hotărârii judecătorești în perioada noiembrie 2015 - octombrie 2016, însă necătând la faptul că, prin hotărârile judecătorești menționate a fost constatată încălcarea dreptului său la executarea în termen rezonabil a hotărârii Judecătorei Cahul la 18 februarie 2009 și s-a dispus încasarea prejudiciului moral în suma de 7000 lei, 2000 lei și 2000 lei, iar în total 11000 lei, până în prezent hotărârea judecătorească nr. 3-20/09 din 18 februarie 2009 nu este executată.

Reclamantul solicită constatarea încălcării dreptului la executarea în termen rezonabil în perioada noiembrie 2016 – iulie 2017 a hotărârii Judecătorei Cahul nr. 3-20/09 din 18 februarie 2009 privind asigurarea sa și a familiei cu spațiu locativ în termen de 6 luni de la momentul când hotărârea va deveni definitivă și compensarea prejudiciului moral în sumă de 900 euro, echivalentul în lei moldovenești.

Prin hotărârea Judecătorei Chișinău (sediul Buiucani) din 10 octombrie 2017, cererea de chemare în judecată s-a admis parțial. S-a constatat încălcarea dreptului lui Armanu Andrei la executarea în termen rezonabil a hotărârii Judecătorei Cahul nr. 3-20/2009 din 18 februarie 2009 și s-a încasat de la bugetul de Stat prin intermediul Ministerului Justiției în beneficiul său a sumei de 1500 lei cu titlu de prejudiciu moral cauzat prin încălcarea dreptului la executare în termen rezonabil a hotărârii judecătorești pentru perioada noiembrie 2016 – iulie 2017. În rest, acțiunea s-a respins, ca neîntemeiată.

În susținerea soluției date instanța de fond a constatat că cerințele reclamantului invocate în cererea de chemare în judecată sunt întemeiate și se încadrează parțial în prevederile legii, iar vinovăția tergiversarea executării în termen rezonabil a hotărârii judecătorești nu poate fi imputată acestuia, ultimul fiind activ în cadrul procedurii de executare și întreprinde toate măsurile în vederea valorificării dreptului său recunoscut prin hotărâre judecătorească irevocabilă.

La 24 octombrie 2017, Ministerului Justiției al Republicii Moldova a depus apel, iar la 18 decembrie 2017 supliment la cererea de apel împotriva hotărârii primei instanțe, solicitând admiterea apelului, casarea hotărârii Judecătorei Chișinău (sediul Buiucani) din 10 octombrie 2017 și emiterea unei noi hotărâri de respingere a acțiunii.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 17 ianuarie 2018 s-a respins cererea de apel declarată de Ministerul Justiției al Republicii Moldova și a fost menținută

hotărârea Judecătorei Chișinău (sediul Buiucani) din 10 octombrie 2017 (f.d.128).

Nefiind de acord cu decizia instanței de apel, la 06 aprilie 2018, Ministerul Justiției al Republicii Moldova a contestat-o cu recurs, solicitând admiterea recursului, casarea deciziei Curții de Apel Chișinău din 17 ianuarie 2018 și a hotărârii Judecătorei Chișinău (sediul Buiucani) din 10 octombrie 2017, cu pronunțarea unei noi hotărâri prin care acțiunea reclamantului să fie respinsă integral (f.d.142-146).

În susținerea recursului recurentul a indicat, că consideră decizia Curții de Apel Chișinău din 17 ianuarie 2018 neîntemeiată și pasibilă de a fi casată sau modificată.

Recurentul opinează că instanța de apel la primirea soluției judecătorești doar parțial a apreciat raportul motivat, prezentat de către executorul judecătoresc și scrisoarea prezentată de Primăria or. Cahul, a apreciat arbitrar poziția participanților procesului și nu a luat în considerație argumentul reprezentantului Ministerului Justiției al Republicii Moldova ce ține de complexitatea procedurii de executare, dar și prevederile art. 94 alin. (1) CPC, fapt ce a dus la menținerea neîntemeiată a hotărârii instanței de fond.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) CPC (în redacția de până la 01 iunie 2018) recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recurentul s-a conformat prevederilor legale și a declarat recursul împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 17 ianuarie 2018, în termen.

Examinând temeiurile recursului declarat de către Ministerul Justiției al Republicii Moldova în raport cu materialele cauzei civile, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul urmează a fi declarat inadmisibil, din următoarele considerente.

În conformitate cu prevederile art. 432 alin. (1) CPC, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

În conformitate cu art. 432 alin. (2) CPC (în redacția de până la 01 iunie 2018), se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească: nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată; a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată; a interpretat în mod eronat legea; a aplicat în mod eronat analogia legii sau analogia dreptului.

În conformitate cu art. 432 alin. (3) CPC, se consideră că normele de drept

procedural au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care: pricina a fost judecată de un judecător care nu avea dreptul să participe la judecarea ei; pricina a fost judecată în absența unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată; în judecarea pricinii au fost încălcate regulile privind limba de desfășurare a procesului; instanța a soluționat problema drepturilor unor persoane care nu au fost implicate în proces; în dosar lipsește procesul-verbal al ședinței de judecată; hotărârea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

Alin. (4) al articolului menționat prevede că, săvârșirea a altor încălcări decât cele indicate la alin.(3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

În conformitate cu art. 433 lit. a) CPC, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

În acest sens Completul reține, că sarcina instanței de recurs la aceasta etapă este de a verifica temeiurile recursului și argumentele privind caracterul ilegal al deciziei atacate, în limitele în care au fost formulate și prin prisma drepturilor garantate de Convenția Europeană a Drepturilor Omului.

Completul evidențiază că, în lumina jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului, procedura de examinare a admisibilității unui recurs în materie civilă trebuie să corespundă în principiu garanțiilor unui proces echitabil, consfințite de art. 6 din CEDO, în special cu referire la dreptul de acces liber la justice și la dreptul subsecvent de a fi audiat de o instanță judecătorească (hotărârile *Delcourt* contra Belgiei din 17 ianuarie 1970 și *Erfar-Avef* contra Greciei din 27 martie 2014).

În acest context, completul reține că dreptul unei persoane de acces liber la justiție poate fi limitat, inclusiv prin instituirea procedurii de examinare a admisibilității recursului, or prin însăși natura lor, condițiile pentru examinarea unei cereri introduse pe o cale de atac extraordinară pot fi mai stricte decât condițiile stabilite pentru o cale de atac ordinară. Asemenea rigori urmăresc scopul de aplicare și interpretare unitară a legislației și îndeplinesc funcțiile de administrare eficientă a justiției, fiind în deplină concordanță cu art. 6 din CEDO (hotărârea *Trevisanato* contra Italiei din 15 septembrie 2016).

Completul reține că obligația de a motiva un act judecătoresc poate varia în funcție de natura actului în cauză (hotărârea Hansen contra Norvegiei din 2 octombrie 2014), iar în concepția CEDO, nu se impune motivarea detaliată a deciziei unei instanțe de recurs care, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge un recurs ca fiind „lipsit de șanse de succes” (hotărârea Nersesyian contra Armeniei din 19 ianuarie 2010).

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de către Ministerul Justiției al Republicii Moldova este declarativ și nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3), (4) CPC, care să justifice afirmația de ilegalitate a deciziilor instanței de apel, iar alegațiile invocate în recurs nu indică încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural de către instanța de apel, respectiv, nu constituie temei pentru declararea recursului admisibil.

Astfel, reieșind din considerentele menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul declarat de către Ministerul Justiției al Republicii Moldova, ca fiind inadmisibil.

În conformitate cu art. art. 270, 431 alin.(2), art. 433 lit. a), art. 440 CPC, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

D I S P U N E :

Recursul, declarat de către Ministerul Justiției al Republicii Moldova, se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Dumitru Visternicean

judecători

Iuliana Oprea

Luiza Gafton